

**Consiliul Economic
al Prim-ministrului**

Suport pentru Consiliul Economic al Prim-ministrului Republicii Moldova

European Bank
for Reconstruction and Development

Cuprins

1. **Descriere succintă**
2. **Prezentarea generală a rezultatelor**
3. **Rezultate pentru anul 2014 și activitățile principale pe ordinea de zi**

1. DESCRIEREA SUCCINTĂ A CONSILIULUI ECONOMIC

Consiliul Economic al Prim-ministrului Republicii Moldova promovează dialogul dintre sectorul public și privat cu scopul îmbunătățirii calității mediului de afaceri, înlăturării obstacolelor și constrângerilor principale din calea dezvoltării sectorului privat, asigurării unui cadru de reglementare clar, funcțional, nediscriminatoriu și transparent pentru antreprenori.

De asemenea, Consiliul își propune să crească calitatea serviciilor publice pentru mediul de afaceri, să reducă birocrăția și riscul corupției (componenta de prevenire a corupției este una din considerațiile centrale ale intervențiilor Consiliului).

Consiliul Economic pune accent deosebit pe inițiativele care urmăresc dezvoltarea **Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM)** și creșterea concurenței loiale.

Ideile menționate mai sus se regăsesc și în obiectivul general al Consiliului Economic :

► Îmbunătățirea competitivității sectorului privat și ajustarea acestuia la cerințele **Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA)** dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, pentru ca cetățenii și antreprenorii să beneficieze cât mai mult de prevederile documentului.

În final, ne propunem să creăm în Republica Moldova un mediul de business favorabil investițiilor, prin promovarea reformelor care sunt cruciale pentru creșterea economică și crearea noilor locuri de muncă.

Consiliul Economic al Prim-ministrului

Consiliul Economic al Prim-ministrului a fost creat prin Hotărârea Guvernului nr. 1004 din 28 decembrie 2012. **Principiile și obiectivele de bază ale Consiliului** au fost stabilite în **Memorandumul de Înțelegere** semnat între Guvernul Republicii Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) pe data de 23 iulie 2013.

Secretariatul Consiliului Economic al Prim-ministrului

Secretariatul Consiliului Economic al Prim-ministrului este o structură profesionistă permanentă care susține activitatea Consiliului conform **Memorandumului de Înțelegere** semnat între Guvernul Republicii Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD).

Secretariatul este susținut de BERD și a devenit funcțional în februarie 2014.

Consiliul Economic

Consiliul Economic este compus din trei grupuri majore de părți interesate:

1. Reprezentanți ai Asociațiilor de afaceri și ai sectorului privat;
2. Șefi ai instituțiilor de stat (ministere, agenții)
3. Organizații donatoare active în susținerea reformelor mediului de afaceri în Republica Moldova.

În 2014 au avut loc patru întruniri ale Consiliului cu participarea Prim-ministrului. Secretariatul a întreprins acțiuni ulterioare pe marginea subiectelor discutate, asigurându-se că deciziile luate sunt implementate și a susținut autoritățile responsabile să implementeze recomandările Consiliului Economic.

Pe lângă întrevederile oficiale cu participarea Prim-ministrului, Secretariatul a organizat constant întruniri consultative tehnice cu reprezentanții mediului de afaceri și autoritățile publice pentru a identifica problemele existente, pentru a pregăti întrunirile oficiale, dar și pentru a întreprinde acțiuni ulterioare privind implementarea deciziilor luate în cadrul întrunirilor Consiliului Economic.

Temele principale discutate până acum la întrunirile Consiliului au fost accesul la finanțare, agricultura și sectorul agroindustrial, lansarea și implementarea noilor serviciilor electronice pentru mediul de afaceri, promovarea exporturilor în contextul restricțiilor impuse de Federația Rusă și semnării Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană (DCFTA) și facilitarea modalității de înregistrarea companiilor.

Pe parcursul anului 2014, Secretariatul a întreținut o comunicare continuă cu mediul de afaceri, instituțiile de stat și comunitatea donatorilor.

De asemenea, poziția Moldovei în clasamentul Raportului Băncii Mondiale Doing Business, cât și în alte clasamente internaționale majore (Indicele libertății economice, Raportul competitivității globale) s-a bucurat de îmbunătățiri.

În clasamentul Băncii Mondiale „Doing Business” Republica Moldova a urcat **19** poziții (de pe locul **82** pe **63**).

Totodată, indicele Competitivității Globale (**Forumul Economic Mondial**) a crescut de la **89** la **82 (+7 poziții)**, iar indicele libertății economice, elaborat de Fundația Heritage, a crescut cu 0,2 puncte ajungând la **57,5**.

2. PREZENTARE GENERALĂ A REZULTATELOR

Dialogul public-privat s-a îmbunătățit: întrunirile Consiliului Economic sunt prezidate de Prim-ministru cu participarea agențiilor relevante ale Guvernului și reprezentanți ai sectorului privat.

Secretariatul CE a coordonat elaborarea și implementarea adecvată a reglementărilor cu privire la climatul de afaceri (legi, hotărâri ale guvernului, regulamente etc.)

Pe parcursul anului 2014, au avut loc patru întruniri ale Consiliului Economic cu participarea Prim-ministrului:

1. privind noile servicii electronice pentru comunitatea de afaceri;
2. cu comercianții de produse agricole și agroindustriale;
3. privind simplificarea procedurilor la Camera Înregistrării de Stat;
4. privind identificarea și depășirea barierelor principale în calea exportului produselor agricole și alimentare.

Temele ședințelor au fost determinate de necesitățile și recomandările comunității de afaceri și ale donatorilor, cât și de documentele strategice relevante adoptate anterior de către autoritățile guvernamentale cu același spectru de aplicare care vizează reformarea climatului de afaceri.

Deși, din cauza perioadei electorale, activitatea Consiliului a încetinit, anumite proiecte au avansat fără implicarea directă a Prim-ministrului.

De asemenea, Secretariatul Consiliului Economic a desfășurat întruniri la nivel tehnic cu părțile interesate pentru a pregăti unele ședințe ale Consiliului, pentru a întreprinde acțiuni ulterioare și pentru a implementa deciziile Consiliului și a promova agenda de reforme.

În anul 2014, au fost identificate o serie de soluții în urma consultării cu comunitatea de afaceri, în cadrul întrunirilor Consiliului Economic și a ședințelor de lucru organizate de Secretariat.

Din aceste soluții, 12 au fost deja implementate, iar cinci sunt în curs de implementare și vor fi finalizate în curând.

Vizibilitate:

Pagina web a Consiliului Economic este actualizată sistematic; buletinul informativ este bilunar, distribuit prin email principalelor părți interesate (instituții guvernamentale, asociații de afaceri, companii de afaceri private, mass-media); activitatea Consiliului Economic este vizibilă în mass-media.

Pentru a asigura vizibilitatea activității și agendei Consiliului Economic al Prim-ministrului, au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- ☑ Afost lansată pagina web www.consecon.gov.md cu modificări actualizate ale rezultatelor, agenda Consiliului Economic și sondaje online pentru a colecta opiniile mediului de afaceri referitor la inițiativele în derulare.
- ☑ Au fost elaborate comunicate de presă privind activitatea și rezultatele Consiliului, publicate pe pagina web și distribuite reprezentanților mass-media. Comunicatele remise de Secretariat referitor la activitatea Consiliului Economic au fost reflectate în publicațiile specializate importante, online, presă scrisă și TV.
- ☑ Apariție periodică în mass-media (online, ziare naționale), până la 2-3 articole pe lună. După cum am menționat mai sus, activitatea Consiliului a fost reflectată în mass-media locală, regională și națională.
- ☑ Distribuția a patru ediții a buletinului informativ al Consiliului Economic în română și engleză, principalii beneficiari fiind reprezentanții asociațiilor de afaceri, companii de afaceri și, de asemenea, comunitatea donatorilor, Guvernul și societatea civilă.

Rezultate înregistrate în 2014 de către Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru

Rezultat/intervenție	Descrierea problemei	Impact
<p>Simplificarea procedurii de lansare a unei afaceri.</p>	<p>Deși în 2012 a fost adoptat nou cadru legal, care a instituit abordarea ghișeului unic la înregistrarea întreprinderilor (la Camera Înregistrării de Stat), acesta nu a fost pe deplin implementat.</p> <p>Schimbul electronic de date între diferite instituții a eliminat necesitatea ca antreprenorii să prezinte aceeași informație în mod repetat.</p> <p>Cu toate acestea, antreprenorii mai sunt încă forțați să prezinte aceeași informație, nu doar la Camera Înregistrării de Stat, ci și la Biroul Național de Statistică, Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină, din cauza faptului că regulamentele interne nu au fost adaptate conform legislației.</p> <p>Acest lucru a fost semnalat la Consiliul Economic și preluat de Secretariat și, timp de patru luni, procedura a fost adaptată conform legislației prezente.</p>	<p>Reducerea procedurii actuale de la cinci pași la un pas și a duratei de la cinci zile la o zi (conform legislației).</p> <p>Regulamentele interne de la Serviciul Fiscal de Stat, Biroul Național de Statistică, Casa Națională de Asigurări Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină au fost adaptate. În toate oficiile teritoriale au fost circulate instrucțiuni și angajații au fost informați.</p> <p>Pentru o informare mai bună a antreprenorilor, Secretariatul, împreună cu Camera Înregistrării de Stat, a elaborat un document informativ - care a fost distribuit oamenilor de afaceri în momentul înregistrării companiei. Acest document confirmă că, prezența la orice altă instituție nu este necesară, iar procedura înregistrării este finalizată odată cu înregistrarea la Camera Înregistrării de Stat.</p> <p>Prevederile noi au intrat în vigoare pe 1 iulie 2014. De atunci, au fost înregistrate circa 4 000 de companii (circa șase mii de companii noi sunt înregistrate în fiecare an).</p> <p>O estimare modestă arată că, datorită procedurii simplificate, noile întreprinderi vor economisi circa 50 mii ore de lucru (timpul economisit în rezultatul eliminării rândurilor și vizitelor la diferite instituții).</p>

Rezultat/intervenție	Descrierea problemei	Impact
<p>Eliminarea vizitelor fiscale pentru companiile înregistrate recent.</p>	<p>Până în luna septembrie 2014, din cauza reglementării neclare, funcționarii din cadrul Serviciului Fiscal de Stat deseori efectuau inspecții (vizite fiscale) la companiile deschise recent.</p> <p>Aceste inspecții nu erau justificate, ținând cont de faptul că, companiile noi nu au activități ce urmează a fi inspectate. Problema a fost semnalată la Secretariatul Consiliului.</p>	<p>Un ordin al șefului Inspectoratului Fiscal interzice expres vizitele fiscale la companiile nou create până la prezentarea primei declarații fiscale. Deși inutilă, această procedură nu a fost reglementată îndeajuns cauzând abuzuri și risc de corupție.</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat obișnuia să oblige agenții economici să se prezinte la oficiul instituției în „scopuri de informare” în primele zile - după înregistrare. Deși, de jure, vizita este voluntară, în realitate FISC aplica arbitrar o amendă, în caz de neprezentare.</p> <p>Cea mai bună soluție, stabilită în comun cu Serviciul Fiscal de Stat și cercurile de afaceri, a fost de a interzice această practică, asigurând alte mecanisme pentru a informa companiile noi despre obligațiile lor.</p>
<p>Reducerea costurilor pentru testările de laborator și certificare pentru exporturile produselor de vinificație.</p>	<p>În luna mai 2014, costurile pentru certificare erau de 3 400 lei (circa 180 euro), acum acestea au fost reduse până la circa 2 700 lei (140 euro).</p> <p>Adițional, a fost introdusă o procedură nouă pentru certificarea repetată. Astfel, certificarea vinurilor din aceleași loturi s-a redus la doar 190 lei (10 euro).</p>	<p>Costurile suportate de agenții economici pentru obținerea acestei certificări au fost reduse cu 30%, conform unui sondaj realizat pe pagina web a Consiliului Economic în rândul exportatorilor de vin.</p> <p>Această acțiune a ajutat, în special, producătorii mici de vinuri.</p>

Rezultat/intervenție	Descrierea problemei	Impact
<p>Reducerea costurilor de laborator pentru alte produse exportate.</p>	<p>Una dintre problemele identificate în cadrul întrunirilor Consiliului Economic, privind barierele în comerțul extern, au fost costurile înalte pentru serviciile de laborator pentru bunurile destinate exportului.</p> <p>În urma întrunirii și a indicației Prim-ministrului, laboratoarele au redus costurile pentru serviciile lor, au îmbunătățit procedura de colectare și testare a probelor și au redus costurile administrative.</p>	<p>Antreprenorii implicați în exportarea bunurilor au beneficiat atât de reduceri de 20% ale costurilor pentru serviciile de laborator, cât și de o procedură simplificată care îi ajută să economisească timp și resurse.</p>
<p>Simplificarea procedurii de eliberare a certificatului fitosanitar pentru export.</p>	<p>Reacțiile din partea exportatorilor produselor de origine vegetală au indicat că procedura de obținere a certificatului fitosanitar pentru export (parte obligatorie a procedurilor de export) are anumite redundanțe și este învechită.</p> <p>Secretariatul, împreună cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Agriculturii, a elaborat și promovat modificări la baza normativă, asigurând aprobarea rapidă a noii hotărâri de Guvern care descrie procedura simplificată, care există acum.</p>	<p>Noua procedură a intrat în vigoare pe 1 octombrie. În rezultat, birocrăția s-a redus semnificativ: 4 documente din 7 necesare pentru obținerea certificatului au fost eliminate;</p> <p>Numărul de vizite pentru obținerea certificatului a fost redus de la 5 la 2.</p> <p>În rezultatul noii reglementări, o estimare modestă este că timpul de așteptare de către agenții economici s-a redus cu 50% și costurile suportate s-au micșorat cu 70%.</p> <p>Lunar, sunt eliberate circa 1 000 de certificate fitosanitare. Potrivit estimărilor, procedura nouă va ajuta companiile exportatoare să economisească circa 240 mii ore de lucru pe an.</p>

Rezultat/intervenție	Descrierea problemei	Impact
<p>Eliminarea taxei de export pentru exportul nucilor.</p>	<p>Până recent, exportatorii de nuci trebuiau să plătească o taxă de export nejustificată de 1,5% din valoarea exporturilor.</p> <p>Acest lucru a fost semnalat la una din întrunirile Consiliului Economic și procesul de modificare a reglementărilor necesare a fost accelerat.</p>	<p>Odată, cu implementarea acestei inițiative, antreprenorii din domeniu economisesc anual 15 mln. de lei (circa 800 de mii de euro).</p> <p>Nucile și produsele din nuci constituie circa 2% din exporturile totale ale Republicii Moldova.</p>
<p>Promovarea facturării electronice</p>	<p>Secretariatul Consiliului Economic, împreună cu Centrul de Guvernare Electronică și Serviciul Fiscal de Stat, promovează facturarea electronică drept un instrument mai accesibil, mai puțin birocratic și mai transparent pentru companiile de afaceri.</p> <p>Ca urmare a implicării Prim-ministrului, care a solicitat instituțiilor de stat să utilizeze în mod obligatoriu facturarea electronică procesul a fost accelerat. Această intervenție a avut scopul de a determina o asimilare mai rapidă a sistemului de facturare electronică de către sectorul privat.</p>	<p>Facturarea electronică a fost lansată în februarie 2014.</p> <p>În prezent, peste 5000 de entități utilizează facturarea electronică, dintre care circa 500 sunt instituții publice.</p> <p>Până în ianuarie 2015, au fost generate 270 mii de facturi. Cifra a crescut exponențial după ce în 2014 facturarea electronică a devenit obligatorie pentru instituțiile de stat (ministere, agenții).</p> <p>Până în august 2014 au fost generate 8 500 de facturi electronice, iar după numai cinci luni, în ianuarie, cifra a atins aproape 300 000 de facturi electronice.</p> <p>Acțiunea dată a generat economii de timp, efort și bani atât pentru agenții economici cât și pentru Serviciul Fiscal de Stat și creează un sistem mai transparent, greu de manipulat.</p>

Rezultat/intervenție	Descrierea problemei	Impact
<p>Registrul de stat al controalelor www.controale.gov.md</p>	<p>Controalele efectuate în mod netransparent de către diferite instituții de stat (peste 30) reprezintă un focar de corupție și extorsiuni semnificative.</p> <p>Secretariatul CE și-a unit forțele cu Centrul de Guvernare Electronică și Cancelaria de Stat pentru a finaliza implementarea Registrului Controalelor de Stat, un portal care introduce transparență maximă în procesul inspecțiilor de stat. Noul regulament prevede ca toate instituțiile care sunt autorizate să efectueze inspecții trebuie mai întâi să publice online planurile lor de inspecții, oferind, astfel, companiilor oportunitatea de a elimina eventuale iregularități și să diminueze riscul corupției. Secretariatul a susținut Centrul de Guvernare Electronică și Cancelaria de Stat în implementarea acestui proiect.</p>	<p>Platforma este finalizată și include, la moment, 28 organe de control.</p> <p>Aceste instituții raportează trimestrial atât controalele planificate (care sunt publicate anticipat), cât și cele neplanificate efectuate în trimestrul anterior (care sunt, de asemenea, publicate).</p> <p>Platforma este finalizată. În februarie 2015 instituțiile au fost conectate la o platformă unică. Aceasta va fi operațională pe deplin în aprilie 2015.</p>
<p>Acces online la contul curent al contribuabilului</p>	<p>Accesul online la contul curent este un serviciu electronic care oferă acces în timp real la plățile și datoriile contribuabililor față de bugetul public. Înainte de implementarea noului sistem, era imposibil de generat un extras consolidat din contul curent al companiei, pentru că datele despre contribuabili nu erau disponibile online și nu erau comunicate între inspectoratele fiscale teritoriale. Accesul online la contul curent al contribuabililor va îmbunătăți conformarea fiscală a subiecților impozabili și va reduce amenzile și penalitățile pentru neachitarea datoriilor.</p> <p>Implementarea în continuare a sistemului va elimina necesitatea de a prezenta certificatul privind lipsa datoriilor la buget către alte autorități publice (circa 20).</p>	<p>Sistemul a fost lansat în al doilea trimestru al anului 2014. În prezent, peste 10 mii de contribuabili au acces liber online la datele lor fiscale.</p> <p>În luna mai 2015 va fi lansată o funcționalitate de sistem suplimentară care va oferi certificatul privind lipsa datoriilor în regim online și va înlocui procedura de vizitare a inspectoratului fiscal teritorial pentru a-l obține pe hârtie.</p>

Rezultat/intervenție	Descrierea problemei	Impact
<p>Raportarea electronică la Biroul Național de Statistică</p>	<p>Raportarea electronică reduce semnificativ timpul de așteptare și costurile de prezentare a rapoartelor statistice. Majoritatea instituțiilor care solicită rapoarte de la agenții economici utilizau deja raportarea electronică, cu excepția Biroului Național de Statistică.</p> <p>Acest lucru a fost semnalat la Consiliu Economic și Prim-ministrul a emis o solicitare adresată Biroului de Statistică să accelereze procesul.</p>	<p>Partea tehnică este finalizată, la fel și lansarea proiectului-pilot. Începând cu 1 ianuarie 2015, Biroul Național de Statistică acceptă rapoarte și în regim electronic.</p> <p>Astfel agenții economici nu vor mai fi nevoiți să efectueze vizite la oficiile direcțiilor de statistică pentru a prezenta rapoartele.</p>
<p>Portalul privind oportunitățile de finanțare în condiții preferențiale www.finantare.gov.md</p>	<p>Informațiile despre finanțarea preferențială pentru mediul de business erau insuficient de transparente. Există multiple modalități de finanțare (circa 40) pentru agenții economici (majoritatea finanțate de Instituțiile Financiare Internaționale) care oferă suport financiar pentru susținerea ideilor de afaceri, la costuri mici sau gratuit, business de lungă durată pentru extinderea și modernizarea afacerilor. Problema cea mai mare era accesul la această informație. Deseori, informația nu mai era actuală și nu se regăsea online, sau era neclară, incompletă dispersată. În iulie 2014, Secretariatul Consiliului Economic a lansat o platformă unică pentru astfel oportunități de finanțare: www.finantare.gov.md</p> <p>Scopul acesteia este de a oferi transparență maximă în acest domeniu, astfel soluționându-se problema lipsei de informație pentru persoanele interesate</p>	<p>Circa 35 000 vizitatori unici au accesat pagina până în prezent (120 000 vizite).</p> <p>A fost lansată o campanie online de informare despre oportunități de finanțare a afacerilor.</p>

Rezultat/intervenție	Descrierea problemei	Impact
<p>Transparența informației cu privire la toate întreprinderile înregistrate în Moldova.</p>	<p>Există circa 200 000 de întreprinderi în Republica Moldova.</p> <p>Accesul la informațiile despre fondatori, directori, domeniile de activitate, datele de contact etc. a fost limitat, deși, acestea sunt declarate publice prin legislație.</p> <p>Un extras despre o anumită companie, poate fi obținut prin solicitarea de la Camera Înregistrării de Stat contra cost(3-15) euro, în dependență de urgență.</p> <p>Prim-ministrul a solicitat ca aceste informații să fie disponibile online, publice și gratuite.</p>	<p>Pe www.date.gov.md această informație este actualizată regulat, fiind disponibilă public și gratuit.</p> <p>Această acțiune va ajuta întreprinderile să găsească mai ușor partenerii, să studieze piața și concurența. Astfel, vom putea preveni corupția în sistem.</p> <p>Deși, utilizarea platformei nu este simplă, acțiunea reprezintă un pas preliminar pentru o ameliorare imediată.</p> <p>O soluție de Tehnologie Informațională mai durabilă (registru electronic) urmează să fie lansată în 2015 de către Ministrul Justiției. Aceasta va permite, de asemenea, înregistrarea online a companiilor.</p>
<p>Principiul „plus unu, minus doi”</p>	<p>Prim-ministrul a emis o solicitare, în care a indicat instituțiilor subordonate să găsească soluții pentru reducere, comasare sau eliminare a reglementărilor și să diminueze costuri suportate de către agenții economici.</p> <p>Conform acestui principiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ La introducerea unei reglementări noi, autoritatea trebuie să propună eliminarea a două vechi. ☒ Alternativ, în cazul în care nu e posibilă prima prevedere, Autoritatea trebuie să propună o cale de reducere a costurilor de conformare cu cel puțin 20%. ☒ Principiul nu se va aplica politicii fiscale, transpunerii reglementărilor și standardelor UE, dar și situațiilor de forță majoră. 	<p>Secretariatul Consiliului Economic monitorizează implementarea și publicarea rapoartelor semestriale cu privire la progres.</p> <p>Primul raport a fost emis deja în septembrie și include perioada iulie-decembrie 2014.</p> <p>Conform acestuia, autoritățile planifică să introducă 79 de reglementări noi și să elimine 15 vechi.</p>

Priorități pentru anul 2015

Pe lângă activitățile menționate mai sus, mai sunt și alte proiecte pe ordinea de zi începute în 2014, în derulare anul curent, majoritatea dintre ele fiind la o etapă avansată. Finalizarea proiectelor și prezentarea rezultatelor va fi o prioritate pentru Consiliu în anul 2015. Acestea sunt enumerate mai jos.

1. Înregistrarea companiilor noi:

- ▶ **Înregistrarea online a companiilor.** Odată ce procedura de înregistrare a afacerilor a fost pusă în ordine, există posibilitatea digitizării acesteia, astfel minimizându-se birocrăția și reducându-se costurile. Ministerul Justiției va lansa în curând un portal nou care, va servi acestui scop, dar și va amplifica transparența proprietății asupra tuturor companiilor de afaceri din Moldova.
- ▶ **Asigurarea implementării eficiente a principiului „ghișeului unic”** la înregistrare, în special în zonele rurale ale Moldovei.
- ▶ **Eliminarea pe deplin a obligativității ștampilei.** Cerința obligatorie a ștampilei, în vigoare în Republica Moldova, nu mai este de actualitate în contextul actual. Eliminarea acesteia poate reduce costurile de înregistrare a companiilor cu 30% (conform clasamentului Doing Business) și poate elimina o procedură rudimentară.

2. Optimizarea procesului de raportare:

Comasarea rapoartelor prezentate instituțiilor de stat.

Există patru instituții majore care primesc rapoarte regulate de la companii: **Inspectoratul Fiscal, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Biroul Național de Statistică.**

Secretariatul a inițiat un grup de lucru pentru:

- Comasarea** rapoartelor către aceste instituții, într-un raport consolidat/unic;
- Desemnarea** uneia dintre instituțiile menționate drept beneficiar al raportului, după ce, celelalte vor extrage din el informația de care au nevoie.

Procedura va fi digitizată și va implica schimbul electronic de informații între autoritățile publice. Această acțiune va simplifica activitatea administrativă a companiilor, va reduce costurile și birocrăția.

3. Permise de construcție și autorizații de funcționare

Permise de construcție și autorizații de funcționare (eliberate de autoritățile locale). Secretariatul cooperează cu proiectul USAID BRITE, care dispune de o echipă ce elaborează două proiecte de lege care simplifică procedura permiselor de construcție.

Vom sprijini și accelera aprobarea acestei legislații noi.

4. Accesul la finanțare

Accesul la finanțe este unul din cele mai stringente impedimente în dezvoltarea mediului de afaceri în Moldova. Creditul bancar este costisitor și de scurtă durată, iar majoritatea companiilor nu și-l permit, din cauza investițiilor insuficiente.

Este necesară o acțiune concertată în acest domeniu. Secretariatul intenționează să propună o întrunire cu privire la acest subiect, în cadrul căreia vor fi discutate probleme și urmează a fi identificate acțiuni concrete împreună cu reprezentanții asociațiilor de afaceri, cu participarea Băncii Naționale a Moldovei.

Deși, intervențiile de reglementare necesare aici au un caracter macroeconomic, unele probleme pot fi, de asemenea, abordate la nivel de Guvern.

Un exemplu de intervenție punctuală care ar putea face creditele mai accesibile este revizuirea legislației care reglementează istoria creditară a antreprenorilor. Acest lucru va face ca instituțiile bancare să ofere mai ușor credite avantajoase antreprenorilor cu o istorie creditară transparentă.

5. Administrarea fiscală

- **Promovarea** în continuare a serviciilor electronice (facturare electronică, cont curent, cont unic al contribuabilului etc.)
- **Optimizarea** procedurii de rambursare a TVA – exprimată de comunitatea de afaceri drept o deficiență majoră.
Termenul limită de 45 zile pentru rambursare este respectat, însă procedura nu este absolut clară, generând cozi și birocrație.
- **Eliminarea** certificatelor privind lipsa datoriilor necesare pentru achizițiile publice.
- **Simplificarea** procedurii lichidării voluntare a companiei prin eliminarea necesității de certificate privind lipsa datoriilor pentru procedurile fiscale de la BNS, Serviciul Vamal, CNAS, CNAM în procedura de închidere a unei afaceri.

6. Continuarea implementării principiului „plus unu, minus doi”

Acest principiu va determina autoritățile să se gândească în primul rând la îmbunătățirea reglementărilor cu privire la activitatea antreprenorială, reducerea costurilor de conformare și sporirea transparenței.

Prin implementarea acestui principiu: va fi asigurat controlul și monitorizarea reglementărilor noi pentru mediul de afaceri, va fi redus numărul reglementărilor, va fi îmbunătățită calitatea executării reglementărilor elaborate de Guvern și vor fi reduse costuri de conformare și administrare a afacerilor.

7. Comerțul transfrontalier

Facilitarea comerțului și sporirea accesului companiilor locale la piețele străine are o importanță strategică pentru investiții, creștere economică și crearea locurilor de muncă.

Deși a fost înregistrat un progres semnificativ, mai există bariere în diferite sectoare, la diferite instituții.

- ☑ **Promovarea** serviciilor electronice la autoritatea vamală (vămuirea electronică a exporturilor și importurilor este deja implementată. Este necesară promovarea activă a serviciului, pentru ca, în fapt, cererea să cuprindă un volum maxim de operațiuni).
 - ☑ **Simplificarea** procedurii de eliberare a certificatelor pentru export (pe lângă cele fitosanitare): siguranță, veterinarie și cel de conformare.
 - ☑ **Optimizarea** procedurii de înregistrare a agenților economici la Serviciul Vamal.
 - ☑ **Îmbunătățirea** procedurii de eliberare a certificatului de origine pentru export.
- În septembrie, a fost aprobată o procedură nouă în urma intrării în vigoare a DCFTA . Acordul cu asociațiile de afaceri, cât și cu autoritatea vamală a avut scopul de a monitoriza modul în care aceasta funcționează la momentul de față și de a reveni la problemă după câteva luni.
- ☑ În acest sens, **Secretariatul Consiliului** cooperează cu UNECE în elaborarea unui studiu independent extensiv privind barierele în comerț.

Constatările studiului vor fi distribuite instituțiilor relevante, iar recomandările acestuia vor fi incluse în Agenda Consiliului Economic cu scopul implementării acestora.

Pe lângă prioritățile menționate mai sus, Secretariatul va menține un dialog constructiv constant cu reprezentanții asociațiilor de afaceri și va păstra agenda deschisă pentru intervenții noi. Spectrul primar de aplicare al activității Consiliului Economic este de a oferi o platformă de comunicare și consultare pentru autorități și sectorul privat.

Secretariatul va identifica sugestiile noi care vin direct de la antreprenori și va întreprinde acțiuni pentru a elimina constrângerile și cu scopul de a crea un climat favorabil pentru afaceri și investiții.

